

Το Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης «Ενετικά Γεφύρια» είναι γραμμικό και ενώνει τρία από τα ενετικά γεφύρια του Δάσους Πάφου: της Ελιάς, του Τζιελεφού και του Ρούδια. Έχει ως αφηγηρία -και τέλος- την κοινότητα Καμιναριών στο ένα άκρο και την κοινότητα Βρετσιών στο άλλο. Διαιρείται σε τέσσερα τμήματα, όπως πιο κάτω:

1. Καμινάρια – Γεφύρι της Ελιάς

Αρχίζει 1 km μετά τα Καμινάρια στο δρόμο Καμινάρια-Άγιος Νικόλαος. Έχει μήκος 3,2 km με πανοραμική θέα σε όλη τη διαδρομή του.

2. Γεφύρι της Ελιάς – Γεφύρι του Τζιελεφού - Σταυρίν

Αρχίζει 4 km μετά τα Καμινάρια στο δρόμο Καμινάρια-Άγιος Νικόλαος. Έχει μήκος 3,9

km και περνά από πυκνό δάσος τραχείας πεύκης με διάσπαρτα ξέφωτα καλυμμένα με θαμνώδη βλάστηση. Μετά το Γεφύρι Τζιελεφού, περνά από τον εκδρομικό χώρο της Πέρα Βάσας. Δίπλα από τον εκδρομικό χώρο βρίσκεται το πρέμνο και τμήμα του κορμού του ιστορικού δέντρου, του Πεύκου της Πέρα Βάσας.

3. Σταυρίν – Γεφύρι του Ρούδια

Η αρχή του βρίσκεται πάνω στο δασόδρομο Τζιελεφός-Πέρα Βάσα-Ρούδιας, 4 km από το γεφύρι του Τζιελεφού και έχει μήκος 6,9 km. Περνά πάνω από τον υδατοφράκτη της Αρμίνου και συνεχίζει προς τη σπηλιά του "Σαουρή", τη μάντρα του "Μίτα" και καταλήγει στο γεφύρι του Ρούδια.

4. Γεφύρι του Ρούδια – Βρέτσια

Η αρχή του βρίσκεται ακριβώς πριν το γεφύρι του Ρούδια, στο δασόδρομο Σταυρίν-Γεφύρι Ρούδια. Έχει μήκος 3 km και διέρχεται πλησίον του παρατηρητηρίου για τους γύπες.

Τα πιο πάνω γεφύρια προστατεύονται από τον περί Αρχαιοτήτων Νόμο. Παρόλο που δεν έχει ακόμα υπολογιστεί με ακρίβεια πότε έχουν κατασκευαστεί, υπολογίζεται ότι η πιο πιθανή περίοδος είναι ο 16^{ος} και 17^{ος} αιώνας. Είναι επίσης παραδεκτό ότι αποτελούσαν τμήμα της αρχαίας «καμηλόστρατας» που διέσχιζε τις ορεινές περιοχές και εξυπηρετούσε κυρίως τη μεταφορά πρώτων υλών, μεταλλευμάτων και ξυλείας από την ενδοχώρα προς τα λιμάνια.

Το συνολικό μήκος του μονοπατιού είναι 17 km και ο χρόνος που απαιτείται για να περπατηθεί είναι 6 - 8 ώρες. Ο επισκέπτης μπορεί να επιλέξει να περπατήσει ένα ή δύο τμήματα οπότε θα έχει να καλύψει μια λογική απόσταση. Αν επιλέξει να το περπατήσει ολόκληρο και να επιστρέψει στην αρχή, τότε θα πρέπει να διανύσει 34 km.

Κατά μήκος του μονοπατιού υπάρχουν αριθμημένες πινακίδες που αντιστοιχούν στους αριθμούς και τα κείμενα που δίνονται πιο κάτω. Μελετώντας τα, έχετε την ευκαιρία να γνωρίσετε τα κύρια δέντρα και άλλα φυτά αυτής της δασικής περιοχής καθώς και τα κύρια πετρώματα.

ΤΜΗΜΑ 1: « ΌΡΠΟΛΗ – ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ»: 3,2 km

1. *Junglans regia*, Καρυδιά: Φυλλοβόλο δέντρο, ύψους πάνω από 25 m, που απαιτεί πλούσια και υγρά εδάφη.

2. *Prunus dulcis*, Αμυγδαλιά: Γεωργικό είδος, θάμνος ή δέντρο ύψους μέχρι 8 m με εντυπωσιακή άνθηση στους πρώτους μήνες του χρόνου.

3. *Quercus infectoria* subsp. *veneris*, Δρυς, Βαλιανιδιά: Φυλλοβόλο δέντρο, ύψους μέχρι 25 m.

4. *Styrax officinalis*, Στερατζιά: θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 8 m.

5. *Olea europaea*, Ελιά: Αειθαλές δέντρο, ύψους μέχρι 15 m.

6. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Χαμηλός αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 1,5 m, πολύ κοινό είδος του υπορόφου της Τραχείας Πεύκης και της χαμηλής μακκίας βλάστησης.

7. *Pistacia terebinthus*, Αγριοτρεμιθιά: Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 6 m, που απαντά στην υψομετρική ζώνη 0-1500 m.

8. *Clematis cirrhosa*, Αρκόκλημα: Αναρριχητικός αειθαλής θάμνος με μεγάλα κρεμαστά άνθη.

9. *Pterocephalus multiflorus* subsp. *multiflorus*, Μαννουθικιά: Ενδημικός πολύκλαδος θάμνος, ύψους μέχρι 1 m, πολύ κοινός στην οροσειρά Τροόδους.

9Α. Διαβάσης, Diabase: Πηλυωνικό πέτρωμα, που καθύπτει τη μεγαλύτερη έκταση του Δάσους Πάφου.

10. *Asperula cypria*, Τραανόχορτο: Ενδημικός ημίθαμος, ύψους μέχρι 60 cm.

11. *Rubus sanctus*, Βάτος: θάμνος, ύψους μέχρι 2 m, που είναι κοινός σε υγρές θέσεις.

12. *Helichrysum italicum*, Ψυλλήνα: Αρωματικός ημίθαμος ή θάμνος, ιδιαίτερα κοινός στα πυριγενή πετρώματα της οροσειράς Τροόδους.

13. *Rhamnus oleoides* subsp. *graecus*, Κουτσοιλόραχος: Ημιφυλλοβόλος, πολύκλαδος ακανθώδης θάμνος, ύψους μέχρι 2,5 m.

14. *Crataegus azarolus*, Μοσφιλιά: Φυλλοβόλο δέντρο ή θάμνος, ύψους μέχρι 10 m, με κλαδιά που φέρουν ισχυρά αγκάθια.

15. *Rhamnus alaternus*, Χρυσοξυλιά: Αειθαλής θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 4 m, σχετικά σπάνιο.

16. *Acer obtusifolium*, Σφένδαμνος: Αειθαλή θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 10 m, πιο κοινό κοντά σε ποτάμια.

17. *Myrtus communis*, Μερσινιά: Αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 3 m, που προτιμά θέσεις με υγρό έδαφος.

18. *Ficus carica*, Αγριοσυκιά: Η άγρια μορφή της καθιεργούμενης συκιάς.

19. *Ptilostemon chamaepeuce* var. *cyprius*, Χαμαιπέυκη, Αρκολασμαρίν: Ενδημικός αειθαλής θάμνος, ύψους μέχρι 1,5 m, πολύ κοινός στην οροσειρά Τροόδους.

20. *Phlomis cypria* var. *occidentalis*, Φλόμις η Κυπριακή: Ενδημικός θάμνος, ύψους 50-150 cm, που απαντά συνήθως σε ξερές αβεστολιθικές ή πυριγενείς πηagiές με φρυγανώδη βλάστηση, σε υψόμετρο από 150-600 m, στο Δάσος Πάφου και στον Ακάμα μόνο.

21. *Punica granatum*, Ροδιά: Πολύκλαδος, φυλλοβόλος ακανθώδης θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 7 m.

22. *Adiantum capillus veneris*, Αδιάντον: Ποηυετής πτεριδόφυτο, με βλαστούς μήκους 10-15 cm, με ριζώματα καλυμμένα με τριχίδια.

23. *Inula viscosa*, Κόνυζος: Ποηυετές, εύοσμο φυτό με πολihούς όρθιους βλαστούς, κοινό σε πολihές περιοχές σε διαταραγμένα εδάφη και υγρές θέσεις.

24. *Platanus orientalis*, Πλάτανος: Εύρωστο φυλλοβόλο δέντρο, ύψους μέχρι 30 m, χαρακτηριστικό των ποταμών.

25. *Calycotome villosa*, Ασπάλαθος, Σπαλαθικιά: θάμνος, ύψους μέχρι 2 m. Κοινό είδος της μακκίας βλάστησης.

26. *Hyparrhenia hirta*, Ανελιφκια: Ποηυετής, κοινή πόα, ύψους μέχρι 1 m.

27. *Quercus coccifera* var. *calliprinos*, Περνιά, Πουρνάρι: Αειθαλής θάμνος ή μικρό δέντρο ύψους μέχρι 10 m.

27Α. Διαβάσης, Diabase: Βλήπε 9 Α.

28. *Astragalus lusitanicus* subsp. *orientalis*, Πιφάνης: Ποηυετής όρθια ή απλωτή πόα, ύψους 30-100 cm, που θεωρείται δηλητηριώδης για τα ζώα.

29. *Capparis spinosa* var. *canescens*, Καππάριν: Απλωτός ή ημιόρθιος πολύκλαδος ακανθωτός θάμνος, ύψους μέχρι 1,5 m.

30. *Rhus coriaria*, Ρούδι ή Σουμάκι: Φυλλοβόλος θάμνος, ύψους μέχρι 3 m, κοινός σε πολihές περιοχές που παλιότερα χρησιμοποιήθηκε στη βυρσοδεψία.

31. *Vitis vinifera*, Κλήμα: Αυτοφυής αναρριχητικός θάμνος.

32. *Asparagus acutifolius*, Αγρελιά: Ημίθαμος με βλαστούς μέχρι 2 m.

33. *Lonicera etrusca*, Ποντιτζιά: Αναρριχητικός, φυλλοβόλος θάμνος κοινός σε δασικές περιοχές.

34. *Teucrium kotschy anum*, Τεύκριο: Ποηυετής πόα που φθάνει σε ύψος τα 80 cm και απαντά σε βραχώδεις πυριγενείς βουνοπηαγιές στη ζώνη 600-1600 m.

35. *Asphodelus aestivus*, Σπουρτούλλα: Ποηυετής πόα που φθάνει σε ύψος το 1 m.

35Α. Μικρογάββρος, Microgabbro: Υπερβασικό πέτρωμα του οφιοιθικού συμπλέγματος του Τροόδους.

36. *Pinus brutia*, Τραχειά πεύκη: Είναι το κυριότερο πεύκο της Κύπρου, και απαντά από την επιφάνεια της θάλασσας μέχρι 1400 m υψόμετρο τόσο σε πυριγενείς όσο και σε αβεστολιθικούς σχηματισμούς.

37. *Thymus integer*, Θυμάρι: Ενδημικός, κοινός, κατακείμενος ημίθαμος.

38. *Teucrium cyprium*, Τεύκριο το Κυπριακό: Ενδημικός, αρωματικός θάμνος ύψους μέχρι 15 cm, κοινός στα μεσαία και μεγαλύτερα υψόμετρα του Τροόδους.

38Α. Φλέβες Διαβάση, Μικρόγαββρου & Βασάληη

38Β. Φλέβες Πομφουγώδη Βασάληη

39. *Sarcopoterium spinosum*, Μαζίν: Χαμηλός θάμνος, ύψους μέχρι 40 cm.

ΤΜΗΜΑ 2: ΓΕΦΥΡΙ ΤΗΣ ΕΛΙΑΣ-ΓΕΦΥΡΙ ΤΖΕΛΕΦΟΥ-ΣΤΑΥΡΙΝ: 3,9 km

40. *Crataegus azarolus*, Μοσφιλιά: Βλήπε αριθμό 14.

41. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 6.

42. *Calycotome villosa*, Ασπάλαθος, Σπαλαθικιά: Βλήπε αριθμό 25.

Capparis spinosa var. canescens, Κάπαρη

Sarcopoterium spinosum, Μαζίν

Crataegus azarolus, Μοσφιλιά

43. *Sarcopoterium spinosum*, Μαζίν: Βλήπε αριθμό 39.

43Α. Πομφουγώδης Βασάληης με Κελαδονίτη

44. *Pistacia terebinthus*, Τρεμιθιά: Βλήπε αριθμό 7.

45. *Teucrium cyprium*, Τεύκριο το Κυπριακό: Βλήπε αριθμό 38

46. *Cistus salviifolius*, Ξυσταρκά: Μοιάζει με το είδος Cistus creticus subsp. creticus με τη διαφορά ότι δεν έχει ρόδινα άνθη αλλά άσπρα, τα φύλλα του είναι λιγότερο αρωματικά και ο φλοιός του είναι πάντα ηλιός.

46Α. Εξαλληοιωμένος Πομφουγώδης Βασάληης

46Β. Πομφουγώδης Βασάληης με Κελαδονίτη

47. *Asperula cypria*, Τραανόχορτο: Βλήπε αριθμό 10.

48. *Genista sphacellata*, Ρασίν, Σπαλαθικιά: θάμνος ύψους μέχρι 2 m. Κοινό είδος της μακκίας βλάστησης.

49. *Thymus integer*, Θυμάρι: Βλήπε αριθμό 37.

50. *Pinus brutia*, Τραχειά πεύκη: Βλήπε αριθμό 36.

50Α. Εξαλληοιωμένος Πομφουγώδης Βασάληης

51. *Asparagus acutifolius*, Αγρελιά: Βλήπε αριθμό 32.

52. *Rhamnus oleoides* subsp. *graecus*, Κουτσοιλόραχος: Βλήπε αριθμό 13.

53. *Quercus coccifera* var. *calliprinos*, Περνιά, Πουρνάρι: Βλήπε αριθμό 27.

54. *Platanus orientalis*, Πλάτανος: Βλήπε αριθμό 24.

55. *Alnus orientalis*, Σκλήδρος: Φυλλοβόλο δέντρο, ύψους μέχρι 20 μ.

55Α. Πομφουγώδης Βασάληης με Διάσπαρτη Οξειδωμένη Μεταλλοφορία

55Β. Εξαλληοιωμένες Φλέβες Βασάληη & Ανδεσίτη

56. *Rhamnus oleoides* subsp. *graecus*, Κουτσοιλόραχος: Βλήπε αριθμό 13.

57. *Pinus brutia*, Τραχειά πεύκη: Βλήπε αριθμό 36.

58. *Calycotome villosa*, Ασπάλαθος, Σπαλαθικιά: Βλήπε αριθμό 25.

59. *Olea europaea*, Ελιά: Βλήπε αριθμό 5.

60. *Myrtus communis*, Μερσινιά: Βλήπε αριθμό 17.

61. *Quercus coccifera* var. *calliprinos*, Περνιά, Πουρνάρι: Βλήπε αριθμό 27.

62. *Crataegus azarolus*, Μοσφιλιά: Βλήπε αριθμό 14.

63. *Asperula cypria*, Τραανόχορτο: Βλήπε αριθμό 10.

64. *Pistacia terebinthus*, Αγριοτρεμιθιά: Βλήπε αριθμό 7.

65. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 6.

ΤΜΗΜΑ 3: ΣΤΑΥΡΙΝ – ΓΕΦΥΡΙ ΡΟΥΔΙΑ: 6,9 km

66. *Quercus coccifera* var. *calliprinos*, Περνιά, Πουρνάρι: Βλήπε αριθμό 27.

67. *Olea europaea*, Ελιά: Βλήπε αριθμό 5.

68. *Calycotome villosa*, Ασπάλαθος, Σπαλαθικιά: Βλήπε αριθμό 25.

68Α. Πομφουγώδης Βασάληης

69. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 6.

70. *Lithodora hispida* subsp. *versicolor*, Γαιδουρόθρουμπος: Κοινός θάμνος, ύψους μέχρι 60 cm.

71. *Ptilostemon chamaepeuce* var. *cyprius*, Χαμαιπέυκη, Αρκολασμαρίν: Βλήπε αριθμό 19.

72. *Myrtus communis*, Μερσινιά: Βλήπε αριθμό 17.

73. *Rhamnus oleoides* subsp. *graecus*, Κουτσοιλόραχος: Βλήπε αριθμό 13.

74. *Genista sphacellata*, Ρασίν, Σπαλαθικιά: Βλήπε αριθμό 48.

Cistus creticus var. creticus, Ξυσταρκά

75. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 6.
76. *Pistacia terebinthus*, Αγριοτρεμιθιά: Βλήπε αριθμό 7.
- 76Α. Προσκεφαλοειδείς Βασαητικές Λάβες (Ανώτερος Οριζοντας Λαβών): Ηφαιστειογενή πετρώματα του οφιοιθικού συμπλέγματος, που απαντούν περιμετρικά της οροσειράς Τροόδους.
77. *Pterocarpus multiflorus* subsp. *multiflorus*, Μαννουθιά: Βλήπε αριθμό 9.
78. *Crataegus azarolus*, Μοσφιλιά: Βλήπε αριθμό 14.
79. *Sarcopoterium spinosum*, Μαζίν: Βλήπε αριθμό 39.
80. *Thymus capitatus*, Θυμάρι: Πολυετής μικρός αρωματικός θάμνος, ύψους μέχρι 40 cm.
81. *Capparis spinosa* var. *canescens*, Καππάριν: Βλήπε αριθμό 29.
82. *Teucrium creticum*, Τεύκριο το Κρητικό: Θάμνος, ύψους μέχρι 2 m. Κοινό ιθαγενές της Κύπρου.
83. *Vitis vinifera*, Κλήμα: Βλήπε αριθμό 31.
- 83Α. Προσκεφαλοειδείς Βασαητικές Λάβες (Ανώτερος Οριζοντας Λαβών): Βλήπε αριθμό 76 Α.
84. *Inula viscosa*, Κόνυζος: Βλήπε αριθμό 23.
85. *Prunus dulcis*, Αμυγδαλιά: Βλήπε αριθμό 2.
86. *Prunus domestica*, Πουρνειλιά: Φυλλοβόλος θάμνος ή δέντρο ύψους μέχρι 10 m.
- 86Α. Πυριτωμένες Κρητίδες.
87. *Pistacia vera*, Χαλιπιανή: Δίοικο φυλλοβόλο δέντρο ύψους μέχρι 10 m.
88. *Origanum majorana* var. *tenuifolium*, Σαψισιά: Ενδημικός αρωματικός θάμνος ύψους 50-100 cm.
- 88Α. Κρητίδες με Κονδύλους Κερατόλιθων
89. *Teucrium divaricatum* subsp. *canescens*, Τεύκριο: Κοινός ενδημικός ημίθαμνος ύψους μέχρι 50 cm.
90. *Styrax officinalis*, Στερατζιά: Βλήπε αριθμό 4.
91. *Asperula cyprica*, Τραανόχορτο: Βλήπε αριθμό 10.
92. *Helichrysum conglobatum*, Ψυλλίνα: Ημίθαμνος με ποθυάριμους τριχωτούς βήαστους, ύψους μέχρι 50 cm.
- 92Α. Κρητίδες με Κονδύλους Κερατόλιθων
93. *Ceratonia siliqua*, Χαρουπιά: Αειθαλής δέντρο, ύψους μέχρι 10 m, καθιεργούμενο και άγριο, σε υψόμετρο 0-1000 m.
94. *Hyparrhenia hirta*, Ανελιφικία: Βλήπε αριθμό 26.
- 94Α. Ούμπρα
- 94Β. Προσκεφαλοειδείς Βασαητικές Λάβες (Ανώτερος Οριζοντας Λαβών): Βλήπε αριθμό 76Α.
- 94Γ. Πομφολυγώδης Βασάητης με Κελαδονίτη (Κατώτερος Οριζοντας Λαβών)
95. *Pinus brutia*, Τραχεία πεύκη: Βλήπε αριθμό 36.
96. *Platanus orientalis*, Πλάτανος: Βλήπε αριθμό 24.
97. *Alnus orientalis*, Σκλήδρος: Βλήπε αριθμό 55.
- 97Α. Πομφολυγώδης Βασάητης
98. *Anagyris foetida*, Αρκοθουβιά: Φυλλοβόλος, δύσσομος, δηλητηριώδης θάμνος, ύψους 1,5-3 m.
- 98Α. Προσκεφαλοειδείς Βασαητικές Λάβες (Κατώτερος Οριζοντας Λαβών): Ηφαιστειογενή, πυριγενή πετρώματα.

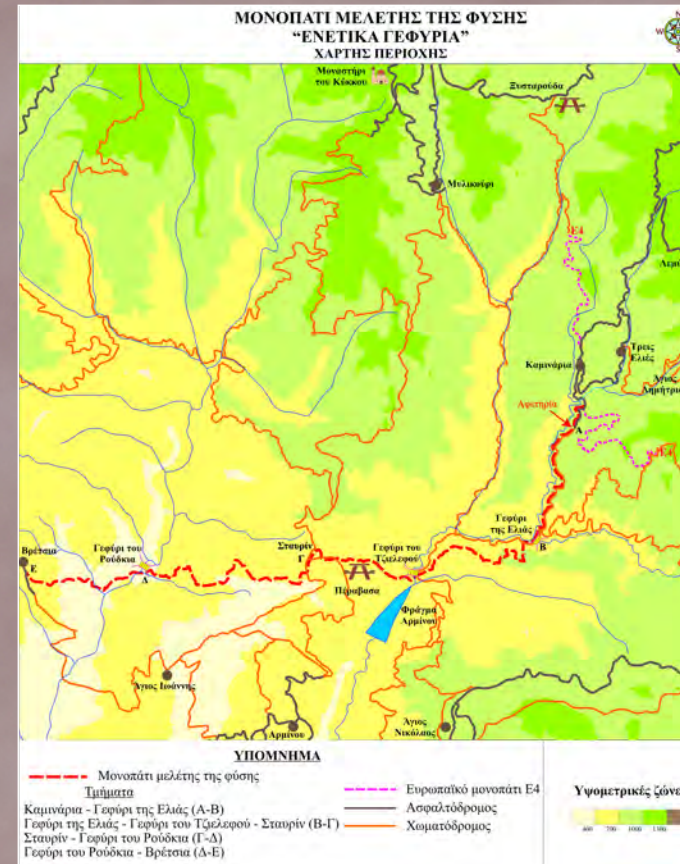
Crataegus azarolus, Μοσφιλιά

ΤΜΗΜΑ 4 : ΓΕΦΥΡΙ ΡΟΥΔΙΑ - ΒΡΕΤΣΙΑ: 3 km

99. *Ceratonia siliqua*, Χαρουπιά: Βλήπε αριθμό 92.
100. *Phlomis cyprica* var. *occidentalis*, Φλόμις η Κυπριακή: Βλήπε αριθμό 20.
101. *Prasium majus*, Φασσόχορτο: Όρθιος ή αναρριχώμενος θάμνος με βήαστους, μήκους μέχρι 4 m.
102. *Teucrium creticum*, Τεύκριο το Κρητικό: Βλήπε αριθμό 81.
- 102Α. Προσκεφαλοειδείς Βασαητικές Λάβες με Ζεόλιθους (Ανώτερος Οριζοντας)
103. *Pinus brutia*, Τραχεία πεύκη: Βλήπε αριθμό 36.
104. *Inula viscosa*, Κόνυζος: Βλήπε αριθμό 23.
105. *Tamarix smyrnensis*, Μέρικος: Φυλλοβόλος θάμνος ή μικρό δέντρο, ύψους μέχρι 4 m.
106. *Asparagus acutifolius*, Αγρελιά: Βλήπε αριθμό 32.
107. *Nerium oleander*, Αροδάφνη: Αειθαλής θάμνος, ύψους 2-4 m, που είναι κοινός κατά μήκος ποταμών.
108. *Platanus orientalis*, Πλάτανος: Βλήπε αριθμό 24.
109. *Rubus sanctus*, Βάτος: Βλήπε αριθμό 11.
110. *Genista sphacellata*, Ρασίν, Σπαθαθιά: Βλήπε αριθμό 48.
111. *Thymus integer*, Θυμάρι: Βλήπε αριθμό 37.
112. *Ficus carica*, Αγριοσυκιά: Βλήπε αριθμό 18.
113. *Asperula cyprica*, Τραανόχορτο: Βλήπε αριθμό 10.
114. *Cistus salviifolius*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 46.
115. *Calycotome villosa*, Ασπάθαθος, Σπαθαθιά: Βλήπε αριθμό 25.
116. *Styrax officinalis*, Στερατζιά: Βλήπε αριθμό 4.
117. *Hyparrhenia hirta*, Ανελιφικία: Βλήπε αριθμό 93.
118. *Sarcopoterium spinosum*, Μαζίν: Βλήπε αριθμό 43.
119. *Pistacia terebinthus*, Αγριοτρεμιθιά: Βλήπε αριθμό 7.
120. *Rhamnus oleoides* subsp. *graecus*, Κουτσολλόραχος: Βλήπε αριθμό 13.
121. *Thymus capitatus*, Θυμάρι: Βλήπε αριθμό 79.
122. *Teucrium microrodioides*, Μπτέρα: Έντονα αρωματικός ημίθαμνος, ύψους μέχρι 20 cm.
123. *Olea europaea*, Ελιά: Βλήπε αριθμό 5.
124. *Lithodora hispidula* subsp. *versicolor*, Γαιδουρόθρουμπος: Βλήπε αριθμό 70.
125. *Myrtus communis*, Μερσινιά: Βλήπε αριθμό 17.
126. *Cistus creticus* var. *creticus*, Ξυσταρκά: Βλήπε αριθμό 6.
127. *Quercus coccifera* var. *calliprinos*, Περνιά, Πουρνάρι: Βλήπε αριθμό 27.
128. *Quercus infectoria* subsp. *veneris*, Δρυς, Βαϊθανιδιά: Βλήπε αριθμό 3.
129. *Prunus dulcis*, Αμυγδαλιά: Βλήπε αριθμό 2.
130. *Crataegus azarolus*, Μοσφιλιά: Βλήπε αριθμό 14.
131. *Salix alba*, Ιτιά, Αθκιά: Ιθαγενές, δίοικο, φυλλοβόλο δέντρο, ύψους μέχρι 30 m, σχετικά σπάνιο.

Παρατηρητήριο

- ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΤΑ ΠΙΟ ΚΑΤΩ!**
- ▶ Το άναμμα φωτιάς σε οποιοδήποτε σημείο του δάσους απαγορεύεται.
 - ▶ Αποφεύγετε να καννίζετε ή να τρώτε όταν περπατάτε στα Μονοπάτια Μελέτης της Φύσης.
 - ▶ Να θυμάστε ότι βρίσκεστε σε ένα χώρο που είναι κατοικία για πουλιά και για την άγρια ζωή. Σεβαστείτε αυτό το γεγονός και μην τα παρενοχλείτε με οποιοδήποτε τρόπο. Αποφεύγετε να κόβετε φυτά ή να χαράσσετε φλοιούς δέντρων.
 - ▶ Σεβαστείτε το φυσικό περιβάλλον. Απαγορεύεται:
 - Να αφήνετε σκουπίδια στο δάσος.
 - Το κόψιμο αγριοθούρουδων και άλλων φυτών.
 - Η καταστροφή των διάφορων κατασκευών.
 - Το ψάρεμα ή η συλλογή υδρόβιων οργανισμών στα ποτάμια.
 - ▶ Αν δείτε καπνό ή φωτιά κοντά στο δάσος, τηλεφωνήστε αμέσως στο 1407 (24 ώρες, χωρίς χρέωση).

ΆΛΛΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
 Για οποιοδήποτε άλλες πληροφορίες, σχόλια ή εισηγήσεις μη διστάσετε να επικοινωνήσετε μαζί μας:
 Δασική Περιφέρεια Πάφου: τηλ. 22942746, 2699144
 e-mail: paphosdiv@fd.moa.gov.cy
 Κεντρικά Γραφεία Τμήματος Δασών: 22805528, 22805501
 e-mail: nature@fd.moa.gov.cy

Γ.Τ.Π. 426/2007 — 5.000
 Εκδόθηκε από το Γραφείο Τύπου και Πληροφοριών
 Εκτύπωση: Imprinta Ltd

Μονοπάτι Μελέτης της Φύσης «ΕΝΕΤΙΚΑ ΓΕΦΥΡΙΑ»

Γεφύρι της Ελιάς

Γεφύρι του Τζιζεφού

Γεφύρι του Ρούδια

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΓΕΩΡΓΙΑΣ,
 ΦΥΣΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ
 Τμήμα Δασών
www.moa.gov.cy/forest